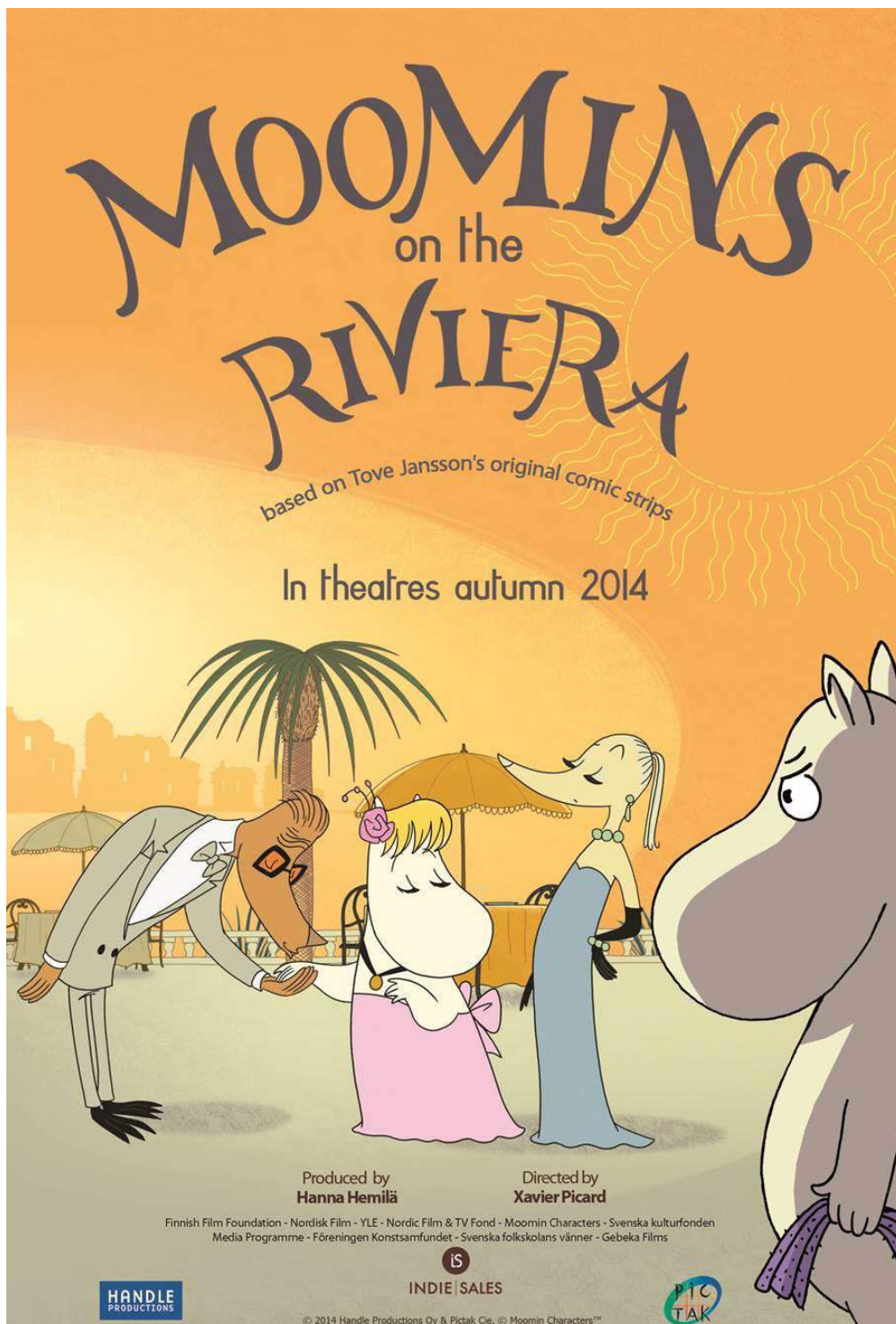

FUŠ-Film u školi vam predstavlja
MUMINI NA AZURNOJ OBALI

Ožujak 2016.

Materijale pripremila Željka Ferenčić, prof.

MUMINI NA AZURNOJ OBALI

Izvorni naziv filma: Muumit Rivieralla

Žanr: animirani (sinkronizirano)

Trajanje filma: 77 minuta

Zemlja i godina proizvodnje: Finska/Francuska, 2014.

Režija: Xavier Picard, Hanna Hemilä

Scenarij: Leslie Stewart, Annina Enckell, Hanna Hemilä, Xavier Picard, Beata Harju (temeljeno na "Mumin, svi stripovi Tove Jansson")

Storyboard: François Vataux

Voditelji animacije: Kieron Seamons, Zewen Wang

Montaža: Thomas Belair

Glazba: Panu Aaltio, Jean de Aguiar, Anna-Karin Korhonen, Timo Lassy, Milla Viljamaa

Dizajn zvuka: Joonas Jyrälä

Produkcija: Handle Productions Oy (Finska), Pictak Cie (Francuska)

Producenti: Hanna Hemilä, Xavier Picard

Službena stranica: <http://moominsontheriviera.com/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=pobuePSxCdI>

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, medijska kultura, likovna kultura, priroda i društvo

Prikladno za dob: 5+

Kratki sadržaj:

Mumini su bijela stvorenja nalik na vodenkonje koja žive u dalekom i tajanstvenom Mumindolu. Oni su dobroćudni trolovi koji se rijetko brinu za sutrašnji dan, a vrata njihova doma otvorena su svima. No, dolazak Male Mai, njezine sestre i gusara koji traže svoje blago, omest će njihov miran i idiličan svijet te probuditi želju za avanturom. Sljedećeg dana zajedrit će na mjeseci i nakon velike oluje završiti na francuskoj rivijeri gdje ljetuju slavni i bogati.

Azurina obala se u mnogočemu razlikuje od sjevernog Mumindola. Na drveću rastu naranče, trgovine vrve najnovijom modom, u hotelu je kada velika kao bazen, a kraljevska soba toliko prostrana da Muminmama odluči živjeti na krevetu. Iako osoblje i gosti hotela misle da je riječ o bogatoj obitelji, ekscentrični "De Mumini" su daleko od glamura i potpuno su nesvjesni da će na kraju njihovog boravka stići račun.

I dok Hrkica iskušava sreću na ruletu te uživa u društvu filmske zvijezde Audrey Glamur i pažnji bogatog zavodnika, Mumintata dijeli slične interese i šale s Markizom Mogagom, nesuđenim umjetnikom. Iako se Mumintata i Hrkica savršeno uklapaju u novo

okruženje, ostatak obitelji baš i ne dijeli oduševljenje prema glamuroznom stilu života. Zbunjena blještavilom i umorna od života koji joj je potpuno stran, Muminmama napušta luksuzni hotel. Odlučuje živjeti na plaži pod starim brodom i sačekati da njena obitelj zaboravi sva iskušenja slave, bogatstva i visokog društva te se prisjeti gesla „Živi u miru, sadi krumpire i sanjaj.“

Po prvi puta jedinstvo Mumina je ugroženo. U međuvremenu Muminrol izaziva na dvoboj bogataša koji je zavodio Hrkicu i uspijeva ponovno osvojiti njeno srce, a Mumintata zbog noćnog postavljanja slonovskog kipa na trgu mora pobjeći od vlasti. Tako se nakon cijelog kaosa kojeg su za sobom ostavili, Mumini napokon vraćaju Mumindolu, jednom drugačijem svijetu, drugačijeg bogatstva, shvaćajući pritom kako ne postoji mjesto kao što je dom.

Dovođenje stare škole na veliko platno

"Mumini na Azurnoj obali" je prvi animirani film inspiriran pričama i stripovima Tove Jansson, finske spisateljice, slikarice i ilustratorice čije su knjige o Muminima prodane u 15 milijuna primjeraka i prevedene na 44 jezika.

U spomen njenim stripovima, film je izrađen tradicionalnom tehnikom crtanja. Kineski "Sandman Animation Studio" ručno je izradio 120 000 crteža, dok su predprodukcija i postprodukcija napravljeni u Parizu i Helsinkiju. Kako bi zadržali izvorni osjećaj crno-bijelog stripa te ga pritom prilagodili današnjoj publici, animatori su koristili smanjenu paletu boja.

Nakon četiri godine rada na adaptaciji, film je premijerno prikazan u Finskoj povodom 100. obljetnice rođenja Tove Jansson. Originalnu glazbu iz filma stvorilo je šest skladatelja različitog porijekla čiji stilovi variraju od jazz-a do disca, ovisno o atmosferi i emocijama likova, pa tako bogatstvo glazbenih žanrova slijedi ideju kulturne raznolikosti koju je Jansson za života promovirala.

Iako je priča napisana nakon Drugog svjetskog rata, teme poput pronalaženja radosti u malim stvarima, jednostavnom životu, prihvaćanju, slobodi, zajedništvu, obitelji i važnosti izražavanja u skladu s emocijama i dalje su aktualne i univerzalne. Film je napravljen za sve uzraste te će i odrasli zasigurno prepoznati društvenu satiru, kritiku materijalizma i suptilan humor kojeg je autorica iznijela u popularnom stripu i knjizi koji su sada već dijelom skandinavske izdavačke, filmske i televizijske mitologije.

O redatelju:

Xavier Picard je francuski pisac, redatelj i producent. Tijekom svoje karijere napravio je više od 300 sati animacije uključujući TV-seriju "The bot's master", "Jonny Quest" u produkciji Hanna Barbera, "Valerian i grad s tisuću planeta" Luca Bessona i Mamoru Oshiija, a režirao je sedam kratkih animiranih filmova na Svjetskoj izložbi u Šangaju 2010. godine. Bio je članom prestižnog CFT Gobelins Animation sveučilišta u Francuskoj, a 2000. godine osnovao producencku kuću Pictak zajedno s japanskim producentom Takashi Masunaga koja proizvodi animirane filmove i serije za svjetsko tržište.

"Htio sam napraviti *hommage* originalnim radovima Tove Jansson i prilagoditi ih njihovoj izvornoj publici: djetetu unutar svake odrasle osobe. Stripovi o Muminima su jedinstvena umjetnička djela. Jansson je svaku sličicu napravila s iznimnom umjetničkom vještinom što je direktno inspiriralo kompoziciju i ritam filma. Svaka scena je crtana kadar po kadar, a najveći izazov filma bio je pronalaženje prave boje s kojom bismo oživjeli njene ilustracije iz 1940. godine. U svakoj sekvenci se dominantna boja trebala razviti u sofisticirane nijanse (franc. *camaïeu*). S druge strane, zvuk se sastojao od komponirane glazbe, glasova i mješavine stvarnih i apstraktnih zvučnih efekata u stilu Jacquesa Tatija. Moja ambicija bila je proširiti Janssonin rad istovremeno imajući na umu njezin moto: "Živi u miru, sadi krumpire i sanjaj."

- Xavier Picard, redatelj i koproducent filma

Produkcija

Hanna Hemilä je finska filmska producentica i redateljica. Osim "Mumina na Azurnoj obali" (2014.), potpisuje scenarij i režiju dokumentarnog filma "Paavo, a life in five courses" (2010.). Producirala je film Akija Kaurismäkija "Le Havre" (dobitnik FIPRESCI nagrade na Filmskom festivalu u Cannesu 2011.), potom višestruko nagrađivani obiteljski film "Pelikaanimies" (2004.) te brojne dokumentarce, koprodukcije, animirane filmove i tv-serije. Dobitnica je Finske državne nagrade za umjetnost.

"Film je napravljen s finskim, švedskim, francuskim i engleskim dijalozima i prodan je u 50 različitih zemalja svijeta. No, dobivanje sredstava za film nije bio najlakši zadatak. Kada sam na početku najavila kako ćemo napraviti film o Muminima, svi su billi jako uzbuđeni. No, kada sam rekla da ćemo ga uraditi na tradicionalan način crtanja rukom, mnogi su odgovorili kako financiraju samo 3D filmove. Bili smo vrlo zabrinuti, ali na kraju je sve prošlo u redu. Otkrili smo da još uvijek postoji velika zajednica ljudi koji cijene pažljivo ručno crtane 2D filmove."

- Hanna Hemilä, producentica i koredateljica filma

Tove Jansson, kreator Mumina

Tove Jansson (1914.-2001.), jedna od najpoznatijih finskih umjetnica. Odrastanje u umjetničkoj obitelji (otac kipar, a majka uspješna grafička dizajnerica), zarana je predodredilo Janssonin životni put. Tove je studirala umjetnost u Stockholmu, Helsinkiju i Parizu, a prve radove objavila sa svega 14 godina. U satiričnom listu "Garm" u kojem je od 1939. do 1953. objavila više od 600 radova, vrlo je brzo stekla ugled vrsne karikaturistkinje koja ne zazire od osjetljivih i provokativnih društveno-političkih tema (npr. karikature o Hitleru i Drugom svjetskom ratu). Na marginama tog lista, po prvi puta su se pojavili i Muminima, neobična stvorenja nastala iz želje za nečim jednostavnim, naivnim i djetinjastim, u vrijeme depresije koja se navila nad ratnom Europom.

Iako su prva dva romana o Muminima, "Mali trol i velika poplava" (1945.) i "Lov na komet" (1946.) prošla uglavnom nezapaženo, treća knjiga "Čarobnjakov šešir" (1948.) nakon prijevoda na engleski jezik donosi joj zasluženu slavu. Uslijedilo je još pet romana: "Pothvati Mumintate" (1950.), "Opasna Ivanjska noć" (1954.), "Zima jednog trola" (1957.), "Mumintata i more" (1965.) i "Kasno u studenom" (1970.) te zbirka kratkih priča "Priče iz Mumindolca ili Nevidljivo dijete i druge priče" (1962.).

Najveće svjetske novine u to vrijeme, londonski "The Evening News" bili su prvi izdavačem stripova o Muminima te su nakon 1954. stripovi objavljivani u 40 zemalja svijeta, dosegnuvši čak 20 milijuna čitatelja dnevno. Osim odraslih koji su se vrlo brzo zakačili

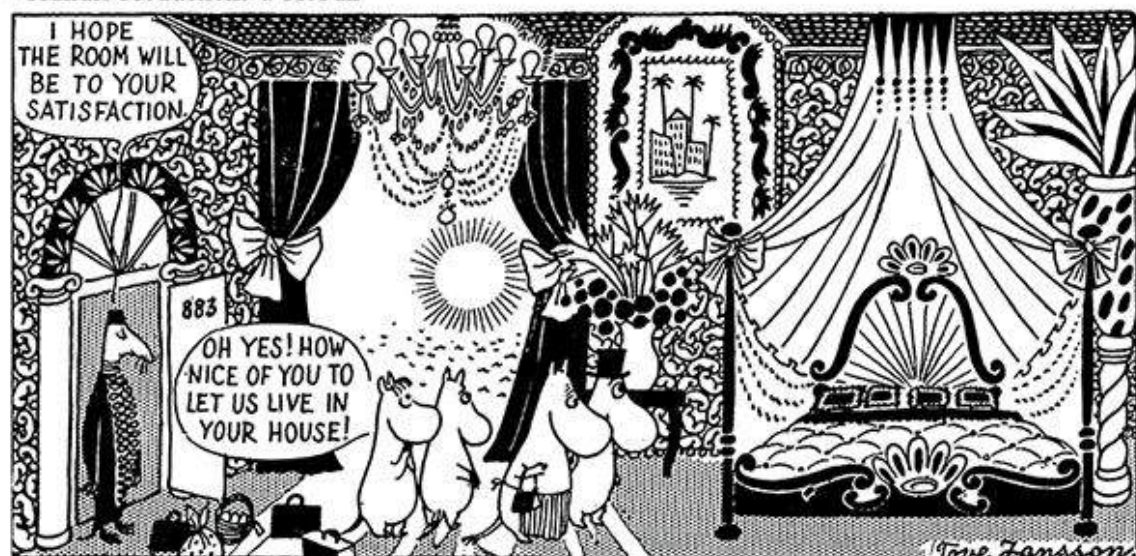
društvenu i političku satiru i pametna opažanja svakodnevnog života, Janssonini stripovi i knjige osvojili su djecu diljem svijeta i bili su osnovom za brojne televizijske serije, filmove, operu, radio produkciju, pa čak i tematski park.

Tove Jansson je iza sebe ostavila impresivan slikarski i književni opus koji obuhvaća figurativno i apstraktno slikarstvo, ilustracije, karikature, slikovnice, romane, putopisnu i memoarsku prozu, libreto za operu, pjesme, kazališne predstave, freske, murale, film, televizijske projekte, naslovnice knjiga (poput "Alise u zemlji čudesa" i "Hobita") i različite predmete s motivima Mumina. Za svoje stvaralaštvo je nagrađena medaljom Hansa Christiana Andersena, nagradom Švedske kraljevske akademije, Finskom nacionalnom književnom nagradom i brojnim počasnim titulama.

Iako su joj Mumini donijeli golemu popularnost i financijsku stabilnost, Jansson je željela razvijati vlastiti vizualni i književni izričaj, te 1960. prepustila stripove o Muminima svom bratu Larsu koji će ih nastaviti crtati do 1975. kada strip prestaje izlaziti. Njegova kći Sophia, danas je direktorica tvrtke koja brine o nasljeđu Tove Jansson.

©Handle Productions & PicTak

©Moomin Characters™

Festivali i nagrade:

- BFI London Film Festival 2014. – službena selekcija
- Shanghai International Film Festival 2015. – nominacija za najbolji animirani film
- New York International Children's Film Festival 2015. – službena selekcija
- Pulica u Kaputu, Pulski filmski festival 2015. – službena selekcija dječjeg programa
- Leeds Young Film Festival 2015. – nagrada publike za najbolji film

Riječ kritike:

"Elegantno nacrtani kadrovi, pastelne nijanse, neobična pozadina i naizgled skroman dizajn likova odražavaju bezvremensku kvalitetu svijeta Mumina. Redatelj slijedi Janssonin naum prikazujući likove koji žele dijeliti i očuvati ljepotu svijeta te utjelovljuju ono najbolje u ljudima. Iako se na rivijeri natpis 'privatni posjed' može posvuda vidjeti, Muminmama gradi vrt na otvorenom u kojem svi mogu uživati. Kada gusarski brod biva potopljen, ne spašava se zlato i dragulji, već sjeme tropskih biljaka, knjige i vatromet. To je Muminima vrjednije od sjajnih novčića. A kada gusari pitaju zašto drže svoje prljavo posuđe ispod kauča, Muminini odgovaraju da čekaju kišu da ih opere. 'Muminini na Azurnoj obali' nije animirani blockbuster godine, već film prizemljene filozofije s jednih od najmudrijih likova. Kada bi više nas slijedilo učenje Mumina, tko zna kako bi izgledala naša vlastita dolina."

- *Carlos Aguilar, Indiewire*

"Jednostavna i nježna priča o temeljnim radostima i užicima doma, te prekrasno ručno nacrtana animacija koja sadrži niz toplih pastelnih boja. Savršen protuotrov prenatravanjem suvremenim dječjim crtićima."

- *Dave Calhoun, Time Out London*

"Iako se film zbog svog ležernog tempa vjerojatno neće svidjeti starijoj djeci, mala će djeca zasigurno biti očarana likovima, dok će odrasli cijeniti suptilne doze lukavog humora i satire. Postoji razlog zašto su stripovi o Muminini popularni već 70 godina, a ovaj film pametno obnavlja njihov šarm. "

- *John DeFore, Hollywood Reporter*

"Simpatični i ekscentrični likovi Tove Jansson naučit će bogataše dvije tri stvari o životu u ovoj lijepo obojenoj i ručno crtanoj animaciji čiji je ton radije vragolast, nego zamorno otkaćen."

- *Steve Rose, The Guardian*

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

Prije same projekcije potrebno je upitati učenike jesu li ikada čuli za Mumine, gledali japansku animiranu seriju i slično. Posebno treba naglasiti kako je film izrađen tradicionalnom animacijskom tehnikom u kojoj se svaki kadar crta ručno. Tako je u crtić uloženo jako puno rada te izrađeno čak 120 000 crteža.

Film otvara razne teme za razgovor kod kuće, u vrtiću i u školi. To su primjerice pustolovina, prijateljstvo, ljubav, prihvaćanje različitosti, tolerancija/netolerancija, hrabrost, strip i animirani film, adaptacija knjige, umjetnost i umjetničko izražavanje, obitelj, životne vrijednosti, visoko društvo, poštivanje prirode itd.

Sva pitanja i teme koje nameće ovaj film, nastavnici bi trebali prilagoditi dobi učenika. Prvo što ih treba upitati nakon projekcije jest: Kako vas se dojmio film? Koje je osjećaje film u vama pobudio? Postoji li nešto što niste razumjeli u filmu? Što vam se svidjelo u filmu, a što nije? Koja je vaša omiljena scena iz filma? Što se u njoj događa? Usporedite vaša iskustva u razredu.

Nakon projekcije filma i kratke emocionalno-intelektualne stanke, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja i tema koja nameće ovaj film s time da bi ih nastavnici trebali prilagoditi ovisno o dobi učenika.

- Gdje i kada se zbiva radnja filma?
- Zna li gdje se nalazi Francuska? Pokažite na karti.
- Što je tema ovog filma? (*Zadatak po želji: Većina priča, bilo da je riječ o romanu, filmu ili stripu, sastoji se od svojeg početka, sredine i kraja. Na koliko dijelova možemo podijeliti filmsku priču? Koji su prijelomni trenuci u ovom filmu? Možete li sumirati film u nekoliko rečenica? Odredite redoslijed događaja i svakom dijelu filmske priče pridajte naslov. Samu shemu nacrtajte na ploči.)
- Kako izgleda Mumindol?
- Tko su glavni likovi? Koji vam se lik najviše svidio i zašto?
- Tko dolazi u Mumindol? Kako su Mumini dočekali gusare, Malu Mai i njezinu sestru? Zna li što znači riječ gostoljubivost? Kako znamo da je netko gostoljubiv?
- Na kakvo mjesto Mumini dolaze brodom nakon velike oluje? Po čemu se Azurna obala razlikuje od Mumindola?
- Uklapaju li se Mumini u novo okruženje?
- Tko je novi prijatelj Mumintate? Što izrađuje Markiz Mongaga i je li maštovit?
- Opiši odnos između Hrkice i Mumintrola.
- Kako se Mumini odnose prema novcu i materijalnim stvarima? Što je za njih vrjednije, novčići ili knjige i tropsko sjeme?
- Jesu li Mumini velikodušni? Gdje to primjećuješ? Smatrate li sebe velikodušnima? Dijelite li svoje igračke s drugima?
- Kako film završava? Zašto su se Mumini vratili u Mumindol? Što za vas znači dom?
- Gledajući ovaj film koja su ti se razmišljanja i pitanja «motala» po glavi? Što poručuju Mumini?

Porazgovarajmo sada o filmskom žanru i filmskim izražajnim sredstvima:

- Razmislite o vizualnom izgledu filma. Kako su oslikani likovi u filmu? Kakve su boje u filmu? Kakva je primjerice boja mora? Je li vam se svidjela animacija? O kojoj se vrsti animiranog filma radi? "Mumini na Azurnoj obali" je rukom crtana animacija. Po

čemu se takva animacija razlikuje od drugih vrsta animacije koje ste vidjeli u filmovima? Da li vas stil crtanja podsjeća na neki drugi film koji ste imali prilike vidjeti?

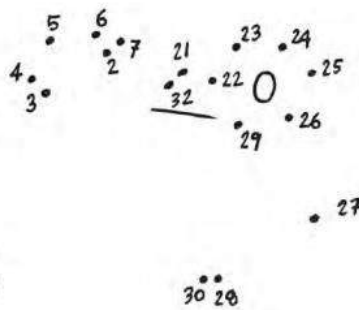
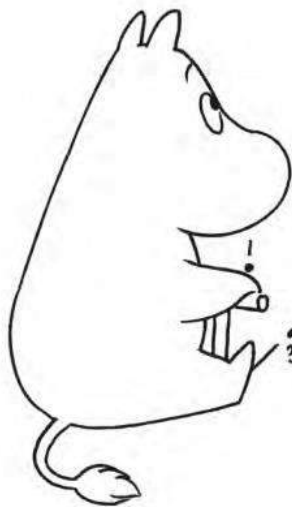
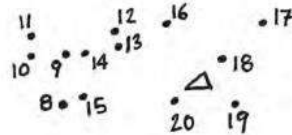
- Ima li glazba neku ulogu u ovome filmu? Kakav ugođaj stvara? Možemo li po glazbi zaključiti što se u nekom prizoru događa? Na koji je način glazba povezana s pričom? Može li stvoriti primjerice komičan ili umirujući učinak? Pokušajte zamisliti da nema glazbe u filmu. Da li bi se nešto promijenilo u vašem doživljaju?
- Iako je riječ o francusko-finskom filmu, likovi u filmu govore hrvatskim. Zna li kako nazivamo takav film? (sinkronizirani film)

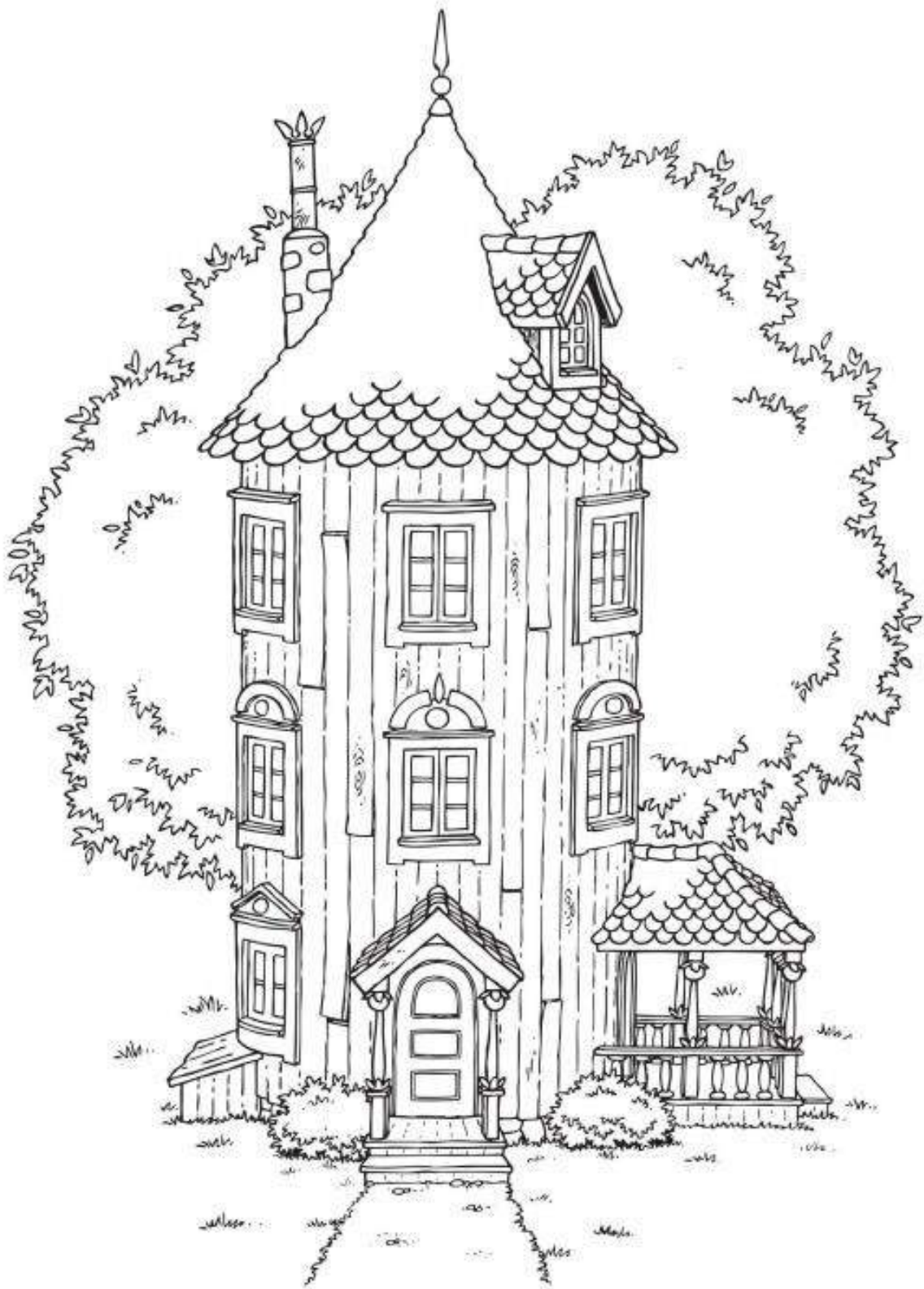
Dodatni zadaci za učenike:

- Kojom biste ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Bili film preporučili svojim prijateljima i prijateljicama? Objasnite svoju ocjenu i napišite kritiku odgledanog filma.
- Hrkica u filmu napokon posjećuje Azurnu obalu o kojoj je dugo maštala i puno čitala. Zamislite da ste i vi otišli na neki idealni odmor te pošaljite prijateljima razglednicu. S jedne strane razglednice nacrtajte sliku mjesta kojeg ste posjetili, a s druge strane napišite poruku. U poruci napišite s kim ste se susreli, vaše mišljenje o osobi i mjestu.
- Nacrtajte Mumindol, obitelj Mumina, njihove prijatelje, okruženje u kojem žive i avanturu kroz koju prolaze ili pak prizor iz filma koji vam se najviše svidio. Prizore možete uobličiti u strip i dodati nove čudnovate likove i izmišljene vrste. Same Mumine možete izraditi i od plastelina te na koncu napraviti malu izložbu u vašoj školi.
- Umnožite slikovne priloge iz vodiče te ih podijelite učenicima.

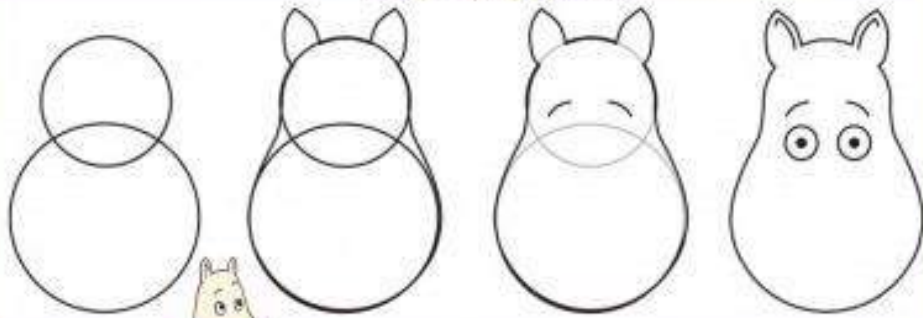

BASED ON TOVE JANSSON'S ORIGINAL COMIC SERIES

MOOMINS on the RIVIERA

How to draw a Moomin

A-MAZE-ING HOLIDAY

Which Moomin will get to their hotel first?

Izvori:

- Krešimir Mikić, *Film u nastavi medijske kulture*, Educa, Zagreb, 2001.
- <http://pulafilmfestival.hr/hr/filmovi/388>
- <http://en.unifrance.org/movie/37302/moomins-on-the-riviera>
- <http://www.indiesales.eu/moomins-on-the-riviera>
- <http://theatrebooksandmovies.com/moomins-on-the-riviera-activity-sheets/>
- <https://www.moomin.com/en/>
- <http://cineuropa.org/nw.aspx?t=newsdetail&did=264186>
- <http://koulukino.fi/index.php?id=2943>
- <http://www.zarez.hr/clanci/labora-et-amare-sto-godina-tove-iansson>

*Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika, nastavnica i nastavnika. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

